

კოდექსი

ქართულ მწერლობაში

ტომი I

კოლეკილი

ქართულ მწერლობაში

ტომი I

გამომცემლობა „ჯეოპრინტი“
თბილისი 2015

გიორგი ერისთავი

უხინმახინის ქუდი

კომედია ერთს მოქმედებად

მოქმედნი პირნი.

მარტირუზ რიბნიკოვი¹
სუსანა იმისი ცოლი

სვიმონ

მარტირუზას მდგმურნი აფიცრები

ივანე

კიკოლა მარტირუზას ბიჭი

ვარდუა მარტირუზას გოგო

(თიატრი წარმოადგენს მარტირუზას ოთახს, დგას დი-
ვანი და კარგი მებელი.)

გამოსვლა 1^{ლი}.

კიკოლა. (შემოვარდება კარებიდგან) ალავ. არავინაა ალავ იიმე!
ქალბატონო! ქალბატონო. სად დაბნეულან უბედურე-
ბი.

გამოსვლა 2^ა

კიკოლა და სუსანა. –

სუსანა. რაგაღრიალებს, ჭკვიდგან გამოხველ?

კიკოლა. არა ბატონო. – ავლაბრიდგან გამოხველ.

სუსანა. მერე.

კიკოლა: მერე ბატონო, აღასთვს მქონდა სამახარობლო: –

სუსანა. რა, თევზის ურმები მოსულან: –

კიკოლა. არა რავა მიხარიან, ჩვენი მდგმურნი აფიცრები მო-
სულან.

სუსანა. (მხიარულათ) შენ რათ გიხარიან?

კიკოლა. იიმე, კაი არიან, შენუ მამიკვდები, თავადები, აფი-
ცრები, რავა ბზე ისდე აბნევენ ფულებს, ნუ გამინყრე-
ბი ქალბატონო და თქვენთვისაც არ იქნება ცუდი, არ
დეისკუჩნებთ ამ ზამთრის ღამეშიდ.

სუსანა. ჰო, კარგი ვინმებმა არიან ნასწავლნი არიან: –

კიკოლა. აჰ, მოგეცა ღვთის წყალობა, რავა ნასწავლნი ისინი
იყვნენ: – უნდა გენახათ ბატონო, ბათალიონს რავა
კაი ცხენს ისდე ატრიალებდნენ, ნაპრავა (თითონ მი-
ტრიალდება მარცხნივ), ნალევა (მიტრიალდება მარ-
ჯვნივ), ასდე ჯარი მოტრიალდება. დედა! დედა! რავა
მინდა რომ ლეკების ომში წავიდე, აგება აფიცრობა
ვიშოვნო, კი ვიშოვი შენუ მამიკვდები, მარა რაუყო
მე უბედურმა, ჩემივარდა ვარდოს სიყვარული (და-
იჩოქებს) მიშველე შენის ღამაზის ფეხების ჭირიმე,
თუარა მეტი აღარ შემიძლიან: – შემენიე ღმერთი
გადლეგძელებს,² და იქნება თქვენც ქვე დაგჭირდება
ჩემი თავი, მამისრჯულე ვარდუა შენი ჭირიმე.

სუსანა. (იციინის) რა! გინუნობს?

კიკოლა. ქვე პირი მომცა მარა ბატონო. ხან ასდუა, ხან ისდე,

ვერ დავაშლელი[ნე] ქუჩის კარებში ბზერა.

სუსანა. ვა! შენც იჭვები იცი?

კიკოლა. იიმე! აპა არ მქონდეს იჭვი? მოგეხსენება მანდილოსანი თუ ასდე (მუჭას აჩვენებს) არ უჭირავს კაცსა; აჰ ნახდა შენუ მამიკვდები. –

სუსანა. ვეცდები რომ შეგროთო: –

კიკოლა. ოჰ შენი ჭირიმე, მიბოძე შენი ხელები დაგიკოცნო (ჰკოცნის ხელზედ, ამ დროს მარტირუზა შემოვა)

გამოსვლა 3^ა

იგინივე და მარტირუზა

მარტირუზა. ვა! ეს ინჩხაბარე⁷⁵ (გაშტერებული უყურებს.)

კიკოლა. (შეკრთება.) აა დევიმსე, ნახეთ ახლა, რავა გარდაირევა! (მალლა) რას მიყურებ ალავ, თვალთ ხომ არ დაგაკლდა, ვერ მიცან კიკოლიკა? –

მარტირუზა. გიცან, ახლა გიცან! გადი გადი ჩემი სახლიდან შე შე რაჭავ შე პლუტო – შე იმერელო.

კიკოლა. კი შენუ მამიკუდები, იმერელი ვარ ხსნორედ.³

მარტირუზა. გადი გადი მეთქი, გადი მეთქი (უნდა გაიყვანოს გარეთა, სუსანა არ უშვებს.)

სუსანა. ალავ! რა დაგიშავა?

მარტირუზა. რაო? კიდევ ხმა იღებ? შე შე ფუ, ფუ, ფუ, ნადი ნადი დაიკარგე ნამუსიანო ქალო, ფუ ფუ ფუ. ნადი ნადი, დედანთსა: –

სუსანა. რა ნახე ქოფაკო. ჰო რაზედ გადირიე: –

მარტირუზა. მართლა მე ქოფაკი, მართლა მე ვირი: – ბებე-რო ვირო, აიკიდე საპალნე, შეირთე ყმანვილი ცოლი, ახლა ყროყინებ, ვაი მჭვალი, მჭვალი ვკვდები.

სუსანა. ჯანი გაგვარდეს, რაზედ იჭირებ საქმესა: –

მარტირუზა. უი ვკვდები ვკვდები, მიშველეთ ქრისტიანებო, გამაცალეთ, წაიყვანეთ ჩემი ცოლი: –

75 [სომხ.] – რა ამბავია.

კიკოლა. (მოჰკიდებს ხელსა) ქალბატონო წავიდეთ: –

მარტირუზა. (წამოვარდება) ხედამ ყურუმსალსა, ეხლავ
პოლიც[ი]ას დაუძახებ, ცოლს მართმევ ყურუმსადო: –

კიკოლა. იმე თვით იძახდი, ჩემი ცოლი წეიყვანეთო. და მაშ არ
დამეჯერებია:

სუსანა. კარგი ბებერო ქოფაკო, ბიაბრუთ ნუ მხდი, ჯერ საქმე
შეიტყე რაზედ გაცოფდი?

მარტირუზა. (იქით) ჰხედავთ? რაზედ გაცოფდი?

სუსანა. ჰო გკითხავ, რა ნახე.

მარტირუზა. ეშმაკმა იცის შენი თავი რა! რა ვნახე, მეტი იქნე-
ბა შე სატანას ჩემო მაკლობავ, სირცხვილი არის ნეტა
კაცი იყოს ნახე: –

იმერელს ხელზედ პაჩი აქნეინე დიდი დე-ფუ გული
მერევა: –

კიკოლა. (იქით) ვაი შენს ყოფას თვთ⁴ გულასარევო: –

სუსანა. რო მკოცნიდა, რა გამოვიდა, ხელზედ მკოცნიდა: –

მარტირუზა. ჰო, ჰო, დავინახე რა გამოვიდა ვიცი რაც გამოვა
ჯერ ასე მპა მერე ასე; მპა... მერე: ასე: მპა...

სუსანა. მერე რისთვის მკოცნიდა?

კიკოლა. მერე, რისთვის ვკოცნიდი?

მარტირუზა. ეგ თქვენ გეცოდინებათ: –

სუსანა. დიახ ჩვენ ვიცით, რატომ არა მკითხავ.

მარტირუზა. აბა მითხარ თავიდან არ აირიო: –

კიკოლა. მე გითხრობ ბატონო, მე შემოველ აქანა გახარებული:
–

მარტირუზა. ჰო ჰო, რა გეხარებოდა: –

კიკოლა. მინდოდა თქვენთვის მეხარებია, მარამ თქვენ არ
დამხვდით და ქალბატონს ვახარე: –

მარტირუზა. რა ახარე! თევზი მოვიდნენო.

კიკოლა. არა ბატონო ჩვენი მდგმური აფიცრები მოვიდნენ: –

მარტირუზა. ჰო! ეგლა მაკლდა. ისე გაუხარია შენს ოჯახს, რო-
გორც მე ისე, ისე სიხარული შევიდეს შენ რაჭაში,
როგორც ჩემ გულში, ისე სიხარული ნუ გაულიოს
ჩემი სალოცავი შენი ხონი, როგორც მე მიხარიან; –
გაიგონე! კარგი რამ მახარა, არა აქედან უნდა ავიყა-

რო! მახლას სად ჯანაბას უნდა წავიდე; სადაც წავალ ყველგან ყმაწვილი კაცები არ დამელევიან, ვა ახლა ეს რა ბალაა. ნეტა არვინ იცის ისეთი რო სულ ბებრები იდგნენ ჰა? არ არის განა; მაშ ვქნა; ნეტამ ეხლა ბუზი მქნა კრაზანა, როცა ჩემი ცოლი კურკური გა[ა]კეთებდა, მე იმას დავ[ა]ჯდებოდი, მე ვიცი სადაც დავ[ა]ჯდებოდი, ცხვირზედ უკბენდი, ასე დაუსიებდი, როგორც ზურნის ბოლო, მაგრამ ხელი რომ ამოეკრა მამკლავდა! ახ ნეტა ერთი უჩინმაჩინის ქუდი მომცა გარდაქეშანივით, დალოცვილი ვინც ყარამანიანი ემე ქნა, ის ჰიარების თილისმაც დაენერა და.. არა; არის კი უჩინმაჩინის ქუდი, ჩემი ცხოვრება მივცემდი, დავიხურამ თავზედ. აღარა ვარ, ჩემი ცოლი ესე რომ კურკური მურკური იქმოდა, მე ერთი გრაკლის ჯოხი, ჩანკ, ჩანკ უი უიის და ვაძახებდი კიკოლას ჰო მერე შენ გაათავე ხომ კარგი რამ მახარე, მერე ხელზედ⁵ რათა ჰკოცნამდი?

კიკოლა. თუ მათქმევიებ: – კი მოგახსენებ!

მარტირუზა. ჰო თქვი!

კიკოლა. ვარდუას თავს ვთხოვდი.

მარტირუზა. მერეო.

კიკოლა. მერე ქალბატონი დამპირდა.

მარტირუზა. რას დაგპირდა?

კიკოლა. ვარდუას მოცემას.

მარტირ. მერე?

კიკოლა. მერე მადლობა უთხარ და ხელზედ ვაკოცე!

მარტირუზა. მამა გიცხონდა მართლა?

კიკოლა. მამა მიცხონდა რომ მართლა.

მარტირუზა. მაშ სხვა არაფერი?

კიკოლა. იიმე აბა შენგან არ მიკვრს.

მარტირუზა. სუსანი! (დაიჩოქებს) ქუ მატალ⁷⁶ მაპატივე (მიჩოჩავს)

სუსანა. წადი წადი, შე ქოფაკო.

მარტირ. ჰო ჰო მითხარ, ქოფაკი ვარ. მოდი მცემე (მიდის თავს

76 [სომხ.] – შენ შემოგველე.

დაუდებს.) შენი ჭირიმე, შენი ლამაზი ტუჩების, შენი ლამაზი ძუძუებისა.

სუსანა. დამეხსენ ყოველ დღე აგრე ბიბრუ მხდი. (ტირის)

მარტირუზ. ნუ ტირი, შენი ჭირიმე თორე მეც ტირილი ვიქ (ტირის. კიკოლას) კიკოლი მოდი, შენც ეხვენე ქალბატონს მაპატიოს.

კიკოლა. (მივა დაიჩოქებს და ტირის.) ქალბატონო გვაპატიე. (სუსანას გაეცინება. ამდროს შევლენ აფიცრები)

გამოსვლა [მეოთხე]⁶

იგივე და აფიცრები.

ივანე და სუსანა (იცინიან) მარტირუზ რას შვრები!

კიკოლა. ასკიკუკას ვთამაშობთ ბატონო ასტე! (თამაშობს)

მარტირუზ. (ღრეჭით) უკაცრავათა ისე ისე ქეიფი ნავედი. მშვიდობა თქვენი მობძანება კიკოლა? გადი სახლი მიართვი.

აფიცრები. (სუსანას) მშვიდობით ბძანდები, ვმადლობ ღმერთსა მშვიდობით ბძანდებით.

სუსანა. ვმადლობ ღმერთსა მშვიდობი[თ] და უვნებელად მობძანდით: –

მარტირუზა. (ღრეჭით) მშვიდობით და უვნებელად მობძანდით: –

სვიმონ. მარტირუზ ძალიან გაყმანვილებულხარ, ყოჩალი გამხდარხარ.

კიკოლა. კი შენუ მამიკვდები, ნახე წელან რავა ასკიკუკას თამაშობდა: –

ივანე. ამისთანა ლამაზი და ყმანვილი ცოლი ვის არ გა[ა]ყმანვილებს: –

მარტირუზ. დიახ დიახ ცოლი, ჰო ძალიან გააყმანვილებს.

სუსანა. დაბძანდით ბატონებო ინებეთ: –

მარტირუზა. კი! დაღალული იქნებიან, თავის ოთახში მოისვენებენ: –

სვმონ. არა ვართ დაღალულნი, ჩვენთვის სასიამოვნო არის თქვენთან გავატაროთ დრო: –

სუსანა. გთხოვთ მურაბა და ჩაი მი[ი]რთვათ. –

მარტირუზ. ვაიმე მჭვალი, მჭვალი (ტახტზედ დაეცემა.)

სვმონ⁷ და **ივანე.** მჭვალი არიქნათ ნამალი, მე ვიცი (სვმონ სუსანას) ქატო მოუშუშეთ.

სუსანა. ეხლავ, მოითმინე ალაჯან ქატოს მოვიტან (გავა)

მარტირუზ. უი! ბატონო, თქვენ ნაბძანდით ის ჯობიან ნუჰსნუხედებით. –

სვმონ. ივანე შენ აქ იყავ, მე წავალ დავაშურებ ნამალს.

მარტირუზა. გამაღლობ გამაღლობ მოვრჩი (დგება ივანე არ უშვებს.) –

ივანე. არა მარტირუზ-ჯან, ნუ დგები გაცვივდები, დანე (დაანვება, რამდენსაც წამოინევს, იმდენს დაანვენს). –

მარტირუზა. არა მიჭირსრა ბატონო, კარგათა ვარ. –

ივანე. აპა პა რა ხუმრობაა, მჭუალი ძნელია. –

მარტირუზ. გეთაყვა კნიაზ, ამიშვი ახლა ძალათ ხომ არ გამხდია ავათა?

ივან[ე]. საკურველი ჭირვეული კაცი ყოფილხარ, ხედამ როგორი ოფლი დაგასხა, გინდა თავი მოიკლა?

მარტირუზ. არა ვკვდები, დამეხსენ.

ივანე. შენი ნებაა, აი ადექ: –

კიკოლა. (შემოვა) ალავ ურმები მოვიდნენ.

სუსანა. (მოარბეინებს ქატოს.) აი ალაჯან დაიდე.

სვმონ.⁸ (აგური მოაქუს სალფეტკითა.) მარტირუზ სადა გტკივა, დაგადო.

მარტირუზა. არა მტკივარა, (სვმონს) მაღლობელი ვარ, კარგათ გახლავარ, ბატონებო თუ შეიძლება პატარახან თქვენ სახლში მიბძანდით, შინაურობის საქმე მაქუს.

ივანე და სვმონ. უკაცრაოთ, მშვიდობით, (გავლენ). –

გამოსვლა 5.

მარტირუზა და მის[ი] ცოლი (მარტოკანი)

მარტირუზა. სუსანი?

სუსანა. რა გინდა?

მარტი. ერთი ჩემი თხოვნა აღასრულე!

სუსანა. ბატონი ხარ.

მარტირუზა. გინდა რამე ახალი გიყიდო?

სუსანა. რატომა.

მარტირუზა. აბა რა გინდა.

სუსანა. სალოფი.

მარტირუზა. სინჯაფი? ბატონი ხარ.

სუსანა. რაო? სინჯაფი?.. მაღლობელი ვარ, განა მიკიტნის ცოლი ვარ?

მარტირუზა. ჰო ჰო, დალასი იყოს.

სუსანა. რაღა მინდა, ეგ ხომ ქვეყანას ასხია.

მარტირუზა. მაშ სიასამური?

სუსანა. სიასამური.

მარტირუზა. ვრტნიკი?

სუსანა. არა, ვრტნიკი ახალ-მოდნისა.

მარტირუზა. რომელი ახალ-მოდნისა?

სუსანა. ბობრიანოვისა!

მარტირუზა. ვა! ღმერთი არარის? სამოცი თუმანი ერთი ვრტნიკი ღირს, განა ვის ასხია?

სუსანა. აბა ჯიგრაშენში წადი კვირასა, ფარაღათოვიანთ ცოლი ნახე, ბობრიანი ვრტნიკით ესე ემე უქნია – ასეთი გაბერილი დადის, როგორც ბატი, არავის უყურებს. განა მე იმაზე ნაკლები ვარ?

მარტირუზა. სუსანაჯან! გენაცვა პატარა მოიცადე, მალე კუტრი გახდება, ბობრის ვრტნიკი კონკურსში მივა! ტორგი გაჰყიდიან, მე ვიყიდი.

სუსანა. არ იქნება, ეხლა სარქისა[ა]ნთ ღაღო მიდის მ[ო]სკოვს დააბარე, რაც გინდა, როგორც გინდა, ისე მოვიქცე არ გაგაჯავრო გესმის?

მარტირუზა. გენაცვა, შენი ჭირიმე სუსანი – ბობრი ნუ, [სია] სამური შენი პატარა მარჯანი ტუჩების ჭირიმე!

სუსანა. მაშ კარგი არ გინდა მიყიდო, რა შავქუას აქნევ შენ

ცხოვრებას; შენი ქონება შავი მინამ უნდა გაიხაროს?
აბა თუ-ერთხელ შენ ჩემთვის გეფეშქაშებინოს რამე.
(ტირის)

მარტირუზ. კარგი კმარა გიყიდი.

სუსანა. მითხარ რა გინდა?

მარტირუზ. მანამ მოვალ შინ იჯექ –

სუსანა. ხომ მალე მოხვალ? –

მარტირუზა. ემ ნამს.

სუსანა. მაშ მოდი მოგეხვიო.

მარტირუზა. (ღრეჭით) მოდი, შენი გულისა. ტუჩები ტუჩები.

სუსანა. (შორიდგან აკოცებს და გაექცევა)

მარტირუზ. ვა! მოდი და?

სუსანა. (თითით ანიშნებს) ეგ გეყოფა, კაცებმა მალე იცით
მოხალისება – (გავა)

გამოსვლა [მეექვსე]¹⁰

მარტო **მარტირუზ.**

მარტირუზ. ცოლი. დიდი ცომი. ქართველები იტყვიან, ეს
რა უბედურობა ჩამოვარდა ჩვენი ვაჭრებში, ლა-
მის ცოლებმა დაგვაკოტრონ, – გაგიგონიათ, ერთი
დაიარეთ და აბა ნახეთ ჩვენი ცოლები კვირაობით,
თვითო ჩვენი ცოლი, ღირს ათას თუმანი, განათუ
თითონ, არა რაც ზედ ჰკიდია, იარალი, კაბა, სალო-
ფი, – დაილუპოს ის დღე, როცა ჩადრი გადავარდა,
ვა, განა ჩადრისთანა იქნებოდა რამე? – ჩადრო? პა-
ტიოსნების დამფარველო! ჩადრო! ქალის თეთრად
შემნახაო! – გაჩნდა კლოკები, ქრმების ჯიბის ამკლე-
ბი, ახლა ბობრი, – ვნახოთ თუ ბობრები რა ქნან,
აი დაინახამთ, – გეთაყვა. ვაჭრობაში ეს გაგონილა,
ღალღალს მამა ერთი ოთახი ჰქონდა, სპალნაც იყო,
გოსტინაც, სტოლოვიც, – შაფათობით მწვადი ძლივ
ჰსჭამდა, ვა მაშ ყველა იმითი მოუგია, ახლა შვილი

ნახე, ერთი დვარეცი დაუდგამს. – ცოლი ბობრით დაჰყავს, ჯანი გავარდეს დაარებინოს თავის ცოლი ბობრითა. თითონ გაკოტრდეს, ჩვენ რას გვემართლება ყაირათიანი ხალხსა, ჩვენც გაგაკოტრებს, მამ ხედავ ჩვენი ცოლები ბუნტი შვრებიან, ჩემი ცოლი ერთ თვე არის სპალნაში არ შამიშო, ბუტიაობდა,¹¹ ბოლოს გამოვიდა იმასაც ბობრი უნდა. – ეჰ რა ვიჩივლო, ძალიან ბევრი ამხანაკები მიყვეს. – წავიდე ურმებთან.

გამოსვლა [მეშვიდე]¹²

ვარდუა

ვარდო. (დაფიქრებული) კიკოლა არ მეშვეება ჯუარის წერას, მაგრამ რა მეშურება, დაგვიანების გარდა, მეტის მეტი იჭვიანია, დალაპარაკებული რომ მნახოს ვისთანმე, მგონია შემეჭამოს.

გამოსვლა [მერვე]¹³

ვარდუა და ივანე

ივანე. ვარდო, ვარდოჯან, მოდი, მოდი, ([ვარდო] გაეცევა და [ივანე] გამოუდგება)

ვარდო. კარგი შენი ჭირიმე.

ივანე. ერთი მაკოცინე შენი გულისა. –

ვარდო. უკაცრავათ.

ივანე. პოუ – რამ გაგა[ამ]პარტავნა: –

ვარდუა. ვთხოვდები.

ივანე. მართლა! მომილოცავს მე ხეჩაშპერი ვიქნები.

ვარდო. ბატონი ხარ.

ივანე. ვინ გირთამს!

ვარდუა. კიკოლიკა.

ივანე. მართლა, უცხოა.

ვარდო. უცხოა, მაგრამ ეჭვიანია.

ივანე. მართლა ეგ ცუდია.

ვარდო. ასეთი ეჭვიანია რომ ჩრდილივით უკან დამსდევს.

ივანე. დაარწმუნე როგორმე რომ შენზედ ეჭვი არ ჰქონდეს.

ვარდო. როდი დამიჯერებს.

ივანე. ვიზედ ეჭვიანობს?

ვარ. უმეტესად თქვენზედ.

ივანიკა. მაშ ასე მოვახერხოთ, მე და შენ განგებ ვილაპარაკოთ, ასე რომ ის ყურს გვიგდებდეს, შენ იმისი ერთგულება გამოიჩინე. –

ვარდო. კარგი, მშვიდობით.

ივანე. აბა არ მომატყუო ვარდო! სად მიხვალ. –

ვარდო. ქალბატონთანა.

ივანიკა. მარტოა. –

ვარდო. დიახ!

ივანე. მაშ სვიმონს შევატყობინებ.

ვარდო. ოო, ოო, თქვე მოუსვენარნო. (გავა.)

გამოსვლა [მეცხრე]¹⁴

სვიმონ. (შემოვა)

ივანე. ძალიან მხიარულათ ხარ!

სვიმონ. სასაცილო საქმე უნდა მოვახერხოთ.

ივანე. რა!.

სვიმონ.¹⁵ ეს რომ ჩვენი სახლის პატრონი სულ ყარამანიანს თურმე კითხულობს და მეტათ უნდა, რომ გარდანქეშან-აირი იყოს, უჩინ მაჩინის ქუდი იშოვნოს რომ თავის ცოლს უყარაულოს.

ივანე. მერე.

სვიმონ. შენ უნდა უშოვნო!

ივანე. როგორა.

სვიმონ. ასე რომ და[ა]რწმუნავე, ვითომ ერთი არაბი მოვიდა თავრიზიდან და იმან იცის ლოცვა, ორის სიტყვით

უჩინ მაჩინის გახდის. – მე იმ არაბათ გავხდები,
უცხო კამედია იქნება. –
ივანე. უცხოა, მამ იმერელსაც ეგ უნდა მოუხერხოთ. –
სუმონ.¹⁶ იმერელი რა საჭიროა...
ივანე. ვარდუას ირთამს და ეჭვიანია. –
სუმონ.¹⁷ მართლა მამ კარგი და მე იმას ვეცყვი.

გამოსვლა [შეათე]¹⁸

იგინივე და კიკოლა¹⁹

სიმონ. (ივანეს) შენ წადი (ივანე გავა) კიკოლიკო აქ მოდი, რა-
ტომ ჯარში არ წამოხვედი, მედალს იშოვნედი. –
კიკოლა. მოგეცა ღვთის წყალობა რომ ვიშოვნედი, მარამ რას
ვაქნევ მედალს. – აფიცრობას არ ვიშოვნედი! –
სვიმონ. ოჰ აფიცრობა ძნელია. –
კიკოლა. როგორ ძნელია! –
სვიმონ. აბა შამილას ხომ ვერ დაიჭერდი და სხვა საქმისათვის
არ მოგცემენ. –
კიკოლა. იმე, ვინ მიმიშვებს მასთან, თვარა კი შენ არ მომიკ-
ვდე მე ის დევიჭირო. – ... აჰა, ნეტამც უჩინ მაჩინის
ქუდი მაშოვნინა ახ. – დედა, დედა. –
სვიმონ. რომ გიშოვნო. –
კიკოლა. ეე კაი შენი ჭირიმე, თუ შეგეძლოს შოვნა, შენც ქვე
არ დეინუნებდი.
სვიმონ. ასრეთი პირობებით არის რომ მე არ შემეძლიან აღვ[ა]
სრულო.
კიკოლა. რა პირობა შენი ჭირიმე. –
სვიმონ. პირველათ ხიზილალა სულ არა ჭამო.–
კიკოლა. იმე, არა ვჭამ მაგაზედ ადვილი.
სვიმონ. კიდევ თევზი არა ჭამო.
კიკოლა. ძნელია მარამ, ქვე გავძლებ. – სულარ ვჭამ. ეჰ მოგე-
ცა ღვთის წყალობა. სხვა ჩემო ბატონო.
სვიმონ. სხვა ცოლი არ შეირთო. –
კიკოლა. ვეი მაგას კი ვერ ვიქ. –

სვიმონ. აბა მეც მაგისტვის არ მინდა...

კიკოლა. (ფიქრში) აჰა რავა ოხრათ დავ[ა]რჩენ ცოლსა, ვისაც ვისურვებ ჩემია და ჩემი (მაღლა) არ შევიერთამ... სხვა ბატონო!

სვიმონ. ეგ არის. –

კიკოლა. აბა რას მთხოვ. – მოგეცა ღვთის წყალობა, მეც გავკეთდე და შენც გაგაკეთო. რა გინდა არ გიშოვნო, ცხენი გინდა თუ ფული, თვალი თუ მარგალიტი.

სვიმონ. აბა საიდგან.

კიკოლა. უიპე. – რაც ყვე[ე]ნს კაი ცხენი ჰყავს, დღე გადავვდეები და მოგგვრი. გავალებ ზანდუკს! მოგეცა ღვთის წყალობა, დავბლუჯო ვოქრო თვალი და მარგალიტი.

სვიმონ. ეგ ხომ ცოდოა. –

კიკოლა. არა შენუ მომიკვტე, ვინცხლა წუნწკია და მდიდარი, რა უშავს მესამედი ჩვენ გვარგუნოს, გაგაკეთებ ერთობ, შენუ მომიკვდე განა აქ დავდგები! წავალ სტანბოლს, თეირანს ბაღდადს, ასე დეუცარიანებ ხაზინას რომ ესდე გოუხდნი. – აბა მიშოვნე ქუდი და გაძლევ ღვთის ფიცს, რომ ალგისრულო, გაგიყოფ ყველას. –

სვიმონ. კარგი ამალამ ჩემთან მოდი და მოვაყვანინებ არაბს, რომელიც ჰყიდის ას ოქროთ იმ ქუდსა. –

კიკოლა. ჰო ახლა კი შენი ჭირიმე შენი მუხლების.

გამოსვლა [მეთერთმეტე]²⁰

[კიკოლა და ვარდო]²¹

სვიმონ. (გავა კიკოლიკა მარტო, მერე ვარდუა.)

კიკოლა. რა მითხრა ამ კაცმა ეს! გავკეთდი ერთობ, ტყუილათ არ მითხრა ბოშა დედაკაცმა ქერს რო შლიდა, დიდი და მდიდარი კაცი შეიქნებო. – იმე! რალა გამიჭირდება, ფული არ დამაკლდება. – არა ჯერ დიდკაცობა უნდა ვიშოვნო, ადვილათ მომიკვდეს მტერი. – წავალ ჯარშიდ და რავა შამილა დადგება, ღამე უნდა

მივიდე, ქვე მეკი ვერვინ დამინახამს, შამილს დაინახ-
ვენ, მივალ ღამე და რავა ეძინება, ვსტაცებ აქ წვერ-
შიდ ხელს, მე არ ვეჩვენები, ხანჯალს ქვე დავანახებ.
– ბური აგელ ქოფაკ! ბური აგელ ქოფაკ! წემევიყვან
და მოვართმევ მართებელს, გამგზავნიდა ხელმწიფეს-
თან. ხელმწიფე მიბოძებს ერანლობას. – დავსჯდები
ქუთაისის ღრუბენატრათ და კაი ლუბერნატორი ვიქნე-
ბი ჭეშმარიტათ, უიპე, უიპე ჩემი ბატონი რავა მძიმეთ
დამიკრამს თავს, აპა მე ვაჩვენებ. – მივალ ესდე და
(ჩტო ტაკოე ხოჩიტ) რავა დამელიჭინება, მერე ვე-
ტყვი. (ზავტრა პრიშელ) ყოველ დღე მევიყვან, რავა
ჩურჩულს დეინყებს ხალხი, აიპე ჩვენი კიკოლიკა, და
მე ისდე ვეჩვენები. – სეკლეტარს ესდე ვეტყვი (ჩტო
ხოჩიტ,) (ამ დროს შემოვა ვარდუა ასე ყურს უგდებს)
აა ვარდო ჩტო ხოჩიტ!

ვარდო. წადი აბანოში ბოხჩით. –

კიკოლ. (დადის ჩქარა) შტო ხოჩით, შტო ხოჩით.

ვარდუა. რას გადარეულა, აბანოში ქალბატონი მიდის, წადი
ბოხჩით, ბოხჩით, ბოხჩით. –

კიკოლა. რას გადარეულა. ვერ შეიტყე ღრუბენატორი ვარ. –
(გავა.)

ვარდო. სანყალი რა მოსჩვენებია. (გავა)

გამოსვლა [მეთორმეტე]²²

[მარტირუზა]²³

მარტირუზ. (შემოვა) ჩემი სოვდის საქმე კარგა მოდის ჩემი
ცოლი დამპირდა კარგათ ვიქცევივო, რავქნა უნდა
უყიდო ბობრის ვრტნიკი, ფარალათოვ! განყდეს შენი
ვაჭრობა, შე პლუტო ქუჭყნის დამლუპაო, მაიცა
მალე ჩაიფლობი ლაფში, მოსხნიან შენი ცოლი ბო-
ბრიან ვრტნიკს. ახ ერთი მართლა უჩინ მაჩინის ქუდი
მომცა, რამდენ მადლსა ვიქ. – იმ ფრანტს ვაჭრებს

სულ ასე დავაცარიელებ, ყაირათიან ჩაუყრი მადლი არარის? ახ ერთი უჩინ მაჩინის ქუდი.

გამოსვლა [მეცამეტე]²⁴

იგინივე და ივანე.

მარტირუზა²⁵ (ივანეს ვერ დაინახამს და ლაპარაკობს)

ივანე. მარტირუზ ბეგ.

მარტირუზ. ახ! უკაცრავათ!

ივანე. რას ფიქრში იყავით. –

მარტირუზ. ისე რალა ყარამანიანის ა[მ]ბავი გამეხსენა. –

ივანე. გარდან ქეშანის ქუდი გინდა? –

მარტირუზ. ეე კნიაზ, ბარემ მინდა მაგრამ ვინ მომცემს. –

ივანე. მე. –

მარტირუზ. ეე მასხარე კნიაზ!–

ივანე. არა შენმა მზემა მართალს გეუბნები.–

მარტირუზ. ვა? შენკი განყენდა! –

ივანე. მე ვერ ავასრულებ იმ პირობაებსა, ყმანვილი კაცი ვარ.

–

მარტირუზ. ვა რა პირობა? –

ივანე. გარდა თავისი ცოლისა არ შეიყვაროს. –

მარტირუზ. ვა ადვილია. – სხვა? –

ივანე. ლობიოს მეტი არა ჭამორა.

მარტირუზა. ეგ ჩემი ხელობაა, ხანდახან ახალი თევზი?

ივანე. არ შეიძლება. –

მარტირუზ. ეგეც არაფერი. – სხვა? –

ივანე. ბოროტი არა ქნარა. –

მარტირუზ. არა, არა შენმა მზემ, ჩემი ჯანის მზემ.. სხვა. –

ივანე. ეგ არის. –

მარტირუზ. მამ ჩემი ხელობა ყოფილა, ნეტავი მართალი იყოს?

–

ივანე. აი ცოტას ხანში დაგიმტკიცებ. –

მარტირუზ. ვინ არის? –

ივანე. არაბი. –

მარტირუზ. ფული რათხოულობს? –

ივანე. ას ოქროს. –

მარტირუზ. ორმოცათ არა იქს. აგება დავაჯეროთ, ვა მაგრამ
მახლას, რატომ თითონ არ მდიდრდება? –

ივანე. დაწყველილია იმას არ გამოადგება, მერე დავრიშია,
იმათში ცოდვია. –

მარტირუზ. ჰო ახლა მესმის, მაშ კარგი, ჯანი გავარდეს ორ-
მოცდა ათი მივცემ, თანხმა გახადე.

ივანე. მაშ ნავალ და გამოვგზავნი. – (გავა)

მარტირუზ. მართლა გეთაყვა, მართალირო გამოდგეს და
გავკეთდი რაღა ერთი ქართველის ტუტუცობა ნახ-
ეთ, თითონ არ უნდა, რა მუცლის ნებიერები შეიქნენ
და ხედავთ? ვა, სულ ლობიოთი არ არიან გაზდილნი,
ცოლი შეირთოს და, ნუ იარშიყებს. ეჰ ეს არის, სულ
ბედია, წერაა, რაც აქ არა ჰსწერია, არ იქნება, რომ აქ
ქართველს ფარი არ უზით. – ესე იგი ფული, ფარის
მაგიერ ქანი, ესე იგი ქარი. – (ისმის ფეხის ხმა) ეს
ვინ უნდა იყოს, ეს მეორე ფრანტი ხომ არარის? ოო
მეჯავრება, აბა იმის შუბლში და ამოდენა ქანი უზის,
მაგრამ ჰა საშიში ვინმეა რუსები როიტყვიან რა[მ]ე
არ გა[ა]კეთოს ჩემ შუბლზედ, ესე იგი რქები!

გამოსვლა [მეთოთხმეტე]²⁶

ივანე და მარტირუზა.

ივანე. (შემოვა) ის არაბი ეხლა ჩემთან მოვიდა. –

მარტირუზ. ორმოცდა ათი ოქროს მჯერდება.

ივანე. უფრო საკურველი გითხრა, ფულს არ იღებს.–

მარტირუზ. მაშ!

ივანე. არაფერს. –

მარტირუზ. ვა მაშ?

ივანე. ამას რომ კეთილ საქმეზედ მოიხმარო, თორემ მაშინვე

გამოჩნდებიო. –

მარტირუზ. ვა მაშ მოიყვა, მე დავარწმუნო!

ივანე. (გავა)

მარტირუზ. ვა მოძღვარს არ უთხრა, იქნება არა ქნას, მაგრამ ფული მივცემ, ჩემთვის ილოცამს. – (ისმის ფეხის ხმა)

გამოსვლა [მეთხოთმეტი]²⁷

[მარტირუზ, ივანე და არაბი]²⁸

მარტირუზ. ივანეს მოსდევს არაბი, მაღალი ჩაცმული.

მარტირუზ. სუფკარაპეტ (ბუტბუტებს და კანკალებს.)

არაბი. (ბუტბუტებს ლოცვას მაღლა.) ბიანი ჯა ბიანი ჯა. –

ივანე. აქ მოდიო!

მარტირუზ. (მივა ახლო.)

არაბი. ყუყ!

ივანე. დაიჩოქეო!

მარტირუზ. ყუყი ვქნა თუ დავიჩოქეო!

ივანე. დაიჩოქე ყუყი დაჩოქებას ჰქვიან!

მარტირუზ. (დაიჩოქებს.)

არაბი. აბა თულა, ნანა თულა, დადაგულა! (უფლის გარს იმას.) აბა თულა ნანა თულა დადაგულა (სამჯერ. შემოჰკრამს სილას მარტირუზას, ააყენებს ზეზე.) ორი სიდღვა გაისწავლა აგერ, უჩინო გინდა ასე თქუ. – მინგანქარდი. – აგრე გამოჩენა გინდა. ასე თქუ ჩიმი ქარდი და გაჩნდები. – ეს ქუდი დაიხურე და თქვი მინგანქარდი, დაიმალები უჩინო იქნები, მოიხადე ქუდი და თქვი ჩიმი ქარდი, მაჩინი იქმნები. – მაგრამ ფიცი ჰთქვი, ცუდი საქმე არ ჰქენ, თორე ძალა არ ექნება, აბა დაგლოცოს ჩემი მაჰმადა. –

მარტირუზ. შენ დაგლოცოს! მშვიდობით. გმადლობ, (კარში უნდა რომ გავიდეს.) აბა ერთი ვსცდი, ვნახოთ დამინახვენ თუ არა (დაიხურამს ქუდსა მივა და ყუყს ჯდება ივანეს და არაბს შუა.)

ივანე. დავრიშ ბაბა ჩემი ცხენი დამიკოჭლდა. –

არაბი. რათა?

ივანე. ესე წიხლი ჰკრა სვიმონის ცხენმა (წიხლსა ჰკრამს და წააქცევს მარტირუზას.)

მარტირუზა. ვა (მერე იცინის.) ვა გეთაყვათ ვერა მხედავს? მართლა ვერა მხედავს. – ახლა წავალ, ჩემი ცოლ ვეტყვი, თუ აფიცრები დაუძახოს ჩაიზედ, რამტენს შტუკებს გავაკეთებ. – ნეტა არ მინდა ჩემი ცოლი კურკური გაუკეთოს, იმ ფრანტი, (გავა).

გამოსვლა [მეთექვსმეტე]²⁹

ივანე, გარდა მარტირუზასი. [და სვიმონ]

ივანე. ხა! ხა! უცხოა.

სვიმონ. იმერელი არ გინახამს. –

ივანე. არსადკი არ წავიდეს ცხენის მოსაპარავათ და არ დაიჭირონ, წავიდეთ (გავლენ).

გამოსვლა [მეჩვიდმეტე]³⁰

სუსანა და მარტირუზა

მარტირუზა. ვა ჩემი ქეიფია, მინდა დავპატიყო, ვა ერთ ფინჯანი არ დავალევინო, კარგი ვინმეები არიან.

სუსანა. დაპატიჟე და გადგინყდეს. – წადი. –

მარტირუზა. წადი შენ ს[ა]მოვარი ემე ქენ.

მარტირუზა გავა.

გამოსვლა [მეთოვრამეტე]³¹

სუსანა და ვარდუა.

- სუსანა.** არ გაგეცინოს, მითომ ვერა ვხედამთ. –
- ვარლუა.** რა გამაცინებს, უნდა ნახოთ რარიგათ არის გადა-
რეული კიკოლა. –
- სუსანა.** იმასაც მისცეს ქუდი?
- ვარლუა.** დიახ. – თუ ისიც შემოვიდეს, თავისი ქუდი დაიხ-
უროს, ვითომ ვერა ვხედამთ.
- სუსანა.** კარგი იქნება.

გამოსვლა [მეცხრამეტე]³²

იგინივე, მარტირუზა, ივანე და სვიმონ.

- მარტირუზ.** მობძანდით ჩემო კნიაზებო, ჩემო სუსანი გთხოვთ
თავის ნაქნარს მოგართმევთ ჩაის! –
- ივანე.** მადლობელი გახლავართ. – სუსანა არაქელოვნას ვახ-
ლავართ. –
- სუსანა.** დაბძანდით ბატონო, ნურას უკაცრავათ. გოგო ს[ა]მო-
ვარი მოიტანე, აქ დაბძანდით. როგორ მოთავსდით
თქვენი ოთახებში, ხომ ხალვათათ ბრძანდებით.
- სვიმონ.** დიახ გმადლობთ, თქვენი ქმარი ასეთი კეთილი და პა-
ტიოსანი კაცია, რომ ცდილობს ყველას ასიამოვნოს.
- სუსანა.** (ჩაის აკეთებს და ლაპარაკობს.) დიახ ჩემი მოწიფული
ძალიან კაცია, ჩემთვისაც ძალიანა ცდილობს, ეხლა
გაუგზავნია მ[ო]სკოვ[ს] აბა რათ უნდოდა სამოცი
თუმანი ბობროვის ვრტნიკი უნდა მამიტანოს, ვე[უ]
ბნები თუ ალა, არ მინდა, არა, უთხრამს შენ ვისზედ
ნაკლები ხარ ასუმე.⁷⁷ – არ დამიჯერა გაგზავნა. –
- მარტირუზ.** (პუბლიკისკენ) ხედამთ დედაკაცია რალა. – აბა,
ერთი შტუკი ვქნა, (ადგება დაიხურამს ქუდსა და
იტყვის) მანგანქარდი მანგანქარდი (ვითომ ვერა ხე-
დავენ აფიცრებს ენას უყოფს ელრიჭება, მერე მივა და
ცოლს ლოყაზედ აკოცებს, ცოლიც ფინჯანს გადაა[ა]

77 [სომხ.] – ამბობს.

გდებს და დაიყვირებს.)

ივანე. რაიყო რად გადა[ა]გდე ფინჯანი?

სუსანა. (ვითომ ჯავრობს სვიმონს.) ეს რას შვრები, თავს პატივი მიეც. –

მარტირუზ. ესა ჰგონია ვახანკ⁷⁸ ესა ჰგონია. (მივა და ახლა აქეთ ლოყაზედ აკოცებს. – ქალი დაიყვირებს.)

სუსანა. შენს თავს პატივი მიეც სირცხვილია.

მარტირუზ. ვახანკ ვერა მხედავენ. – (გავა)

გამოსვლა [მეოცე]³³

იგინივე და კიკოლა

კიკოლა. (შემოვა და ვითომ ვერა ხედვენ.) ვერა მხედვენ, (მივა ერთი აფიცარის ჩაის დალევს. – ახლა მეორეს დალევს, ახლა სუსანასას დალევს) ვერა მხედავენ³⁴ უბედურები. (შემოვა ვარდო. – ამდროს აფიცრები და ყველანი ერთათ!) ჩემი ჩაი ვინ დალია, ჩემი ვილამ დალია ჩემი?.. აფიცრები იცინიან, უთუოთ შენ იქმოდ, არა შენ, უთუოთ თქვენ! (ივანიკა პუბლიკისკენ) რავა გადაირივნენ იარანალი ვარ ჰსწორეთ (ერთი აფიცარი ვარდუასკენ ახლო მივა კიკოლა ვარდუას აკოცებს.)

ვარდუა. (აფიცრებს) კაია კმარა შენს თავს პატივი დასდე. –

აფიცარი. რას გადარეულხარ. –

ვარდუა. მაშ ეს რა იყო?

ივანე. სად რა იყო?–

ვარდუა. წადი იქითა (მოვა და ივანე გაჰყვება და კიკოლაც უკან გამოუდგება.)

კიკოლა³⁵ (პუბლიკას) ღმერთი არ გაუნყრეს, არ მივაკარო, არ დამავინყდეს ეს სიტყვა არაბის, პუსტაკინკა (მივა კარებთან) როცა გამოჩენა მინდა, კინკაპუსტა. –

სუსანა. კიკოლი?

78 [სომხ.] – შორისდებულის.

კიკოლა. აგე დამინახეს!
სუსანა. ალა რაიქნა.
კიკოლა. აგერ მივდივარ. (გავა)

გამოსვლა [ოცდამეერთე]³⁶

სუსანა, სვიმონ, და მერე შემოვა მარტირუზა ქუდით.

მარტირუზ. (ესენი ვითომ ვერა ხედვენ – სვიმონ დაიჩოქებს, მარტირუზას გრაკლის ჯოხი უჭირავს.) მიგანქარდი მიგანქარდი? –

სვიმონ. სუსანი უკანასკნელათ გევედრები....

სუსანა. შენ თავს პატივი დასდე.

მარტირუზ. მანგანქარდი, მიგანქარდი!

სვიმონ. რა არის აგრე შენგან ჯიუტობა.

მარტირუზ. მანგანქარდი მაგანქარდი!

სუსანა. მე ქმარი მყავს.

სვიმონ. ბებერი სნეული.

მარტირუზ. მიგანქარდი მანგანქარდი.

სუსანა. არავიზედ მე იმას არ გავცვლი.

მარტირუზ. მიგანქარდი მანგანქარდი.

სვიმონ. კმარა მასხარაობა, მე შენ მიყვარხარ.

მარტირუზ. მანგანქარდი მანგანქარდი!

სუსანა. მე შენ ჭირივით მეჯავრები.

მარტირუზ. მანგანქარდი, მანგანქარდი!

სვიმონ. (ადგება) გაკოცებ მაინც (უნდა რო აკოცოს მივა შუაში მარტირუზა, და აკოცებს).

სუსანა. შენ თავს პატივი დასდე, თორემ კაი სილა მოგხვდება, წადი ჩემი სახლიდგან. – თორე ჩემ ქმარს ვეცყვი.

სვიმონ. დუელში არ გამამითხოვოს. – ნეტავი ერთი გამოვიდეს ვაჩვენო ჩემი სიმარდე (ასე მივა ახლო და ხელით ჭიხტოვათ შვრება და ჰსცემს მარტირუზას. ის ყვირის.) ვაი, ვაი, ვაი, ქალო მაშ არა? –

სუსანა. ათასჯერ არა, გადი მეთქი.

სვიმონ. მაშ კარგი, მე გიჩვენებ. – (გავა)

სუსანა. რა საძაგელი ვინმეა, რა კაცია, ჩემ ქმარში გავცვალო, სულელი ჩემ ქმარსკი ჰგონია რომ არ მიყვარდეს. – სულელი აბა ესე[ნი] არიან კაცები, ყადრი არ იციან.

მარტირუზ. სუსანი. (დაუჩოქებს.) –

სუსანა. ჰაჯან! სადა ხარ ალაგ?

მარტირუზ. ვა დამავინყდა – მოიხდის პარიკს – ჩი, ჩი, ჩი ჩიშ, ვა. ვაიმე, დამავინყდა, ვაი, ჩი; ჩიშ.

სუსანა. ვა მიშველეთ ეშმაკი უი, უი, (გაიქცევა.) ვაიმე ვაიმე. –

მარტირუზ. ჩი, ჩი, ჩიშ დამავინყდა, ჩი, ჩი, ჩხი ჩხი ვაიმე, უჩინო გავხდი. (ტირის.) ახლა ვილა მიშველის, სულ უჩინო უნდა ვიყო ჩი, ჩი, ჩხიფხი, ვაქ ღმერთო, შენ მიშველე.

გამოსვლა [ოცდამეორე]³⁷

[მარტირუზა და კიკოლა]³⁸

კიკოლა შემოვა.

კიკოლა. (ქუდით.) მიშველე ალაგ!

მარტირუზ. მიშველე კიკოლი! ვერა მხედამს. ჩიშ ჩიშ.

კიკოლა. პუ, პუ, პუ, კიკიკი.

მარტირუზ. ჩი ჩი, ჩი, ბიჭო მიშველე.

კიკოლა. პუ პუ აპა რა ეშმაკი გიშველო, უჩინო შევიქენ მარტირუზ, ვერა მხედამ განა!

მარტირუზ. ვა როგორ ვერა გხედავ მაგოდენა ვირსა. შენ ვერ მხედავ განა.³⁹

კიკოლა. როგორ ვერ გხედავ, აგე ზურნას გიგამს ცხვირი.

მარტირუზ. ტყუი ვირო, ვერა მხედავ?

კიკოლი. გხედავ სწორეთ, მაგრამ შენ! სტყუი ალა ვერ მხედავ?

მარტირუზ. აბა მოდი.

კიკოლა. აპა შენც მოდი (მივლენ ახლო ერთმანეთთან.) აი შენ არა ხარ. – აგე შენ არა ხარ.

მარტირუზ. აბა ხელი მახლე.

კიკოლა. აბა შენც მახლე (ორნივ ერთმანეთს უჭერენ ცხვირს ზედ.)

მარტირუზ. ნუ მიჭერ მხეცო, ვა მაშ ეს როგორ იყო?

კიკოლი. უიპე. – მაშ დევილუპე რავა მოხდა ვეჟო?

გამოსვლა [ოცდამესამე]⁴⁰

ივანე სუსანა ვარდუა აფიცრები (სიცილით)

მარტირუზ. ვა რას იცინით?

კიკოლი (ვარდუასა) შენ რას იცინი.

სუსანა. სულელო შტუკა გაგიკეთეს შენი მდგმურები. –

მარტირუზ. როგორ თუ შტუკა (იცინიან.)

სუსანა. შენი უჩინ მაჩინის ქუდი სულ ტყუილია.

კიკოლი. ოჰ. ნავხდით ალავ დაგვაბრიყვეს, შენუ მამიკვდები. –

მარტირუზ. რა? შტუკა მე ვირი ვუი მჭვალი (დაჯდება სკამზე-და.)

აფიცრები. არ იქნა ქატო.

მარტირუზ. არ მინდა, გადით ჩემი სახლიდგან. ხვალ პოლიც[ი] აში ვიჩივლებ (ცოლს) და შენ ქალბატონო გამიკეთე შტუკა?! მეც შტუკა გაგიკეთე, ბობრის მაგიერ მწვაფი დავაბარე. ჰე მოგკვდი, ვაი მჭვალი?

ფარდა ჩამოეშვება.

დასასრული.